

Hans Toft: Som indenrigsministeren var inde på, er det ikke første gang, der er fremsat forslag her i tinget om en enhedsskat. SF har gjort det tidligere, og jeg ved ikke, om det skal tages som udtryk for betænkeligheder fra SFs side, når de dog foreslår en kommission nedsat til at undersøge problemerne denne gang.

Forslaget og ikke mindst fremsættelsen peger på mange problemer, som også tidligere adskillige gange har været drøftet her i folketinget. Det gælder planlægningen i videre forstand, styringen af de offentlige udgifter og den økonomiske politik i almindelighed.

Men der er også et andet aspekt i sagen, som ikke mindst indenrigsministeren var inde på: det kommunale selvstyre. Jeg synes, der ligesom ligger en undertone i dette forslag om, at det er kommunernes skyld, at de offentlige udgifter er vokset så kraftigt, som tilfældet er. Jeg finder det ikke en helt rigtig påstand. Når de offentlige udgifter er vokset, skyldes det først og fremmest de love, der er vedtaget her i folketinget. Noget andet er selvfølgelig, at kommunerne, og det gælder både primærkommunerne og amtskommunerne, efter kommunalreformen er kommet til at spille en mere aktiv rolle i den offentlige økonomi. Den decentralisering, som ligger i kommunalreformens idé, giver forøgede styringsproblemer, hvad folketinget også tidligere har været opmærksom på. Den tidligere regering fremkaldte perspektivredegørelsen, bl. a. for herved at få et redskab at arbejde ud fra. Man lagde loft over de kommunale skatteudskrivninger og den kommunale lånoptagelse, bl. a. som led i denne styring af hele den offentlige sektor, og denne linje er fortsat af den sidende regering med aftaler med de kommunale organisationer om investeringsbegrænsninger.

Det siges i fremsættelsen, at det vil tale meget væsentligt imod en statslig enhedsskat, såfremt virkningerne ville være, at det kommunale selvstyre ikke kan opretholdes. Heri kan jeg erklære mig fuldstændig enig,

og det er først og fremmest ud fra denne betragtning, at det konservative folkeparti også tidligere har afvist tanken. Grundlaget for det kommunale selvstyre er retten til at udskrive skatter, og tager man den væk, vil der i realiteten ikke være noget tilbage af det selvstyre, som ligger i den kommunalreform, der gennemførtes for blot 3 år siden. Det bliver, som hr. Ove Hansen sagde, statsmagten, der kommer til at bestemme, hvilket igen vil sige, at de egentlige beslutninger vil blive truffet endnu fjernere fra befolkningen og modvirke det nærdemokrati, som vi alle taler om. Vi vil fjerne os fra det grundprincip, at ansvar i økonomisk henseende skal følge bevillingsbeføjelsen. Ved den foreslåede ordning med en statslig enhedsskat vil der intet incitament være til tilbageholdenhed. Vi vil være tilbage i den gamle skure, hvor enhver kommune sikrede sig flest mulige statsmidler til offentligt forbrug i kommunen, for at ikke nabokommunen skulle få disse midler i stedet.

Hvad skal der for øvrigt ske med de beløb, som udbetales, men ikke anvendes? Skal de tilbagebetales til kommunens borgere — og hvordan skal det eventuelt ske — eller skal de tilbage i statskassen? Jeg har meget vanskeligt ved at se, at det just skulle lette administrationen. Det vil medføre en skematisk stivhed, hvor nogle kommuner vil få penge til rådighed, som ikke er fornødne til dækning af de normale udgifter, hvilket igen vil bevirke, at de overskydende beløb vil blive anvendt til unødvendige formål, mens andre kommuner ikke vil få tilstrækkelig dækning af udgiftsbehov til formål, som den lokale befolkning ellers ønsker fremmet og er villig til at betale for gennem skatterne. Det vil indebære en konstant spænding mellem stat og kommuner, hvor det bliver centraladministrationen, der løbende skal vurdere hver enkelt kommunes behov ned til næsten den mindste detalje. Enhver kan se, at dette for det første ikke har noget med decentralisering at gøre og for det andet heller ikke har noget med forenkling at gøre. De beløb, som udbetales, skal